

Støtt folkehøgskulane!

Til formannskapet i Surnadal, ved Ordfører Hugo Pedersen.

Surnadal kommune går inn for at stipendandelen til elever som velger å ta eit år på folkehøgskule ikkje blir redusert frå 40 til 15 prosent. Vi må også arbeide for at dei mindre skulane, som gjerne ikkje er bynære, beheld tilskotsordningen slik den er i dag. Viss ikkje kan i verste fall bety nedlegging av ei rekkje skular. I den tida vi lever i kan umuleg dette vera rett veg å gå. Her snakker vi om alt ifrå beredskap, til å lære å forstå både verden og seg sjøl. Nordmøre Folkehøgskule kan i verste fall vera ein av dei skulane som står i fare for nedlegging. Den har vore ei levande kraft heilt frå 1913. Frå 1919 da den vart flytta til Surnadal, har dette vore ein skule som har tilført kommunen ungdommar i ein alder der denne aldersgruppa gjerne flyttar ut av kommunen.

Visjonen var klar den gongen skulen var starta, og for å sitere fritt grunnleggaren Henrik Rytter:

- Folkehøgskulen skal rive opp augo på halvblind ungdom og brenne daukjøttet bort. Her skal fyrast under kjelane.

Meir enn nokon gong treng vi eit skuleslag som er ein smeltedigel av unge og litt eldre menneske, med ulik bakgrunn som møtes i eit fellesskap der folk faktisk snakkar saman. Det er folk frå alle deler av landet, også frå utlandet. Det er interessa for å lære og leve saman med andre som driv verket, ikkje «Mastersyke». Ved skuleundersøkingar kjem skuleslaget heilt i toppen når det gjeld trivsel og læring. Skulen samlar folk med topp resultat frå vidaregåande, som treng eit år for å finne ut kva dei vil med livet sitt vidare. Men den samlar også folk som slit med livet sitt på andre måtar og treng å finne gleda med å leve, med å kunne samhandle med andre, med å kunne bidra til det samfunnet dei lever i på ein måte som gjer dei både tryggare og sterkare. Dialog mellom ulike menneske er kanskje noko av det viktigaste vi kan drive med. Slik har det alltid vore, og det er enda viktigare i dag enn nokon gong. Det er rett og slett viktig for den som ønsker å bidra til å skape ein fredelegare verden, der folk forstår kvarandre. Folkehøgskulen tilbyr ekte vare, den kan gjera ulike menneske til «heil ved», i ein verden der kommunikasjonen i større og større grad foregår på sosiale plattformer. Vi slit meir og meir med å forstå kva som er sant eller rett. Til og med Statsminister Jonas Gahr Støre trakk fram kor viktig dette skuleslaget er for samfunnet og den enkelte under eit folkehøgskulejubileum tidlegare i år.

- På folkehøgskulane får elevene sosial kapital, sa han, og at denne er viktigare og meir verdifull enn realkapital, finanskapital, og alt det som vi kan rekne på. Han sa at sosial kapital handlar om tillitt.

På bakgrunn av dette, synes det merkeleg at det i Statsbudsjettet blir foreslått å kutte i stipendandelen til folkehøgskuleelevene, og i tillegg overføre pengar frå dei mindre til dei

større skulane. Dette blir eit ledd i ei pågåande sentralisering og einsretting som samfunnet på ingen måte treng. Distrikta er ikkje all verdens prioritert frå før, og blir det ikkje meir av eit slikt forslag. Samfunnsøkonomisk er heller ikkje forslaget fornuftig, spesielt med tanke på utenforskap, psykisk helse og eit livsløp i arbeidslivet. Det kan bli dyrt å byggje alternative løysningar til folkehøgskulane.

- I ei tid der vi treng å få fleire unge inn i gode fellesskap, er studiestøtta til folkehøgskuleelever heilt feil sted å kutte. Folkehøgskulane gjev unge mestring, sosial kompetanse og tru på egne muligheter. Det burde politikarane investere i, ikkje kutte i, skriv Anne Tingestad Wøien, dagleg ledar i Folkehøgskulerådet.

For Surnadal, og Nordmøre Folkehøgskule sin del, kan vi også ta med at vi genererer ca 5000 overnattingsdøgn i kommunen kvar sommar igjennom Taekwon-do leirane. Dei forsvinn viss folkehøgskulen forsvinn.